

En vänstersax till alla

Tänk om vi gav alla skolans elever en vänstersax med uppgiften att klippa ut små fina figurer. De vänsterhänta eleverna skulle klara det, stärka sin självtillit och bli motiverade att klippa mer. Men det skulle nog inte gå så bra för de högerhänta.

När de inte klarar uppgiften, kallar vi dem lågpresterande, svaga, mindre begåvade ja till och med lata. Deras självtillit sänks, de "tappar sugen" och blir passiva. De kan också trotsa mot den rådande ordningen och skapa oro i skolan.

Nu vill man öka klippkunskapen genom att ställa hårdare krav och ordnar mer kontroll.

Kontrollerna (proven/betygen) upplevs av förlorarna som tävlingar och sänker ytterligare självtilliten. Vinnarna sporrar vidare av tävlingen.

Om dessutom skolan värderar "klippkunskap" högre än annan kunskap blir utslagningen ännu mera kännbar.

Instruktörer och inköpare på skolorna är oftast vänsterhänta, så det köps i stort sett bara in vänstersaxar. Dessutom är saxtillverkarna vänstervänta så det tillverkas mycket och billiga vänstersaxar.

Det är nog ingen slump att nästan alla skolans beslutsfattare är vänsterhänta som inte provat klippa med en högersax.

Om skolans problem vore så enkelt och lite prestigeladdat som saxexemplet skulle vi nog snabbt hitta lösningar. Lösningar som tillför skolan högersaxar, utan att ta bort vänstersaxarna.

Men i skolans problem kan vi också se möjligheter att förbättra.

Vi behöver utifrån var elevs förutsättningar/begåvningar bjuda arbetssätt som ger möjlighet till maximal utveckling.

Vi behöver arbeta med värdegrunden även på skolans högsta beslutsnivåer.

När vi använder begrepp som begåvad, elit och duktig följer automatiskt begrepp som obegåvad, otillräcklig, och svag.

Vi behöver bjuda fler alternativa arbetssätt/undervisningsmodeller som ger fler elever "hemmaplan".

Låt inte skoltraditionen bakbinda utvecklingen utan sök nya lösningar, prova nya idéer.

Barn är kreativa (inte elaka) men behöver lyckas för att utvecklas.

Lärare är också kreativa om de inte bakbinds av traditioner.

Jag som skriver är mellanstadielärare sedan 1972 och har sett skolan inifrån.

Bertil Asplund
Skellefte-lärare

Ps. Skellefte-Tekniken är en högersax. Ds

